

fra dette Synspunkt synes jeg, at de to ærede Talere have gjort deres Sager saa godt, som det overhovedet er muligt; og det er tilstrækkeligt, maa Tiden vise. Det er i alt Fald sikkert — og det ville de Herrer jo ikke kunne nægte —, at den Gang Forsvarslovene vare til Forhandling og der blev stillet Forslag om, at Musikken skulde udgaa, vakte det Sorg blandt alle, som have Sans for Musik og vide, hvilken Betydning den har. Naar man udsatte Afgørelsen af Spørgsmaalet, var det ikke alene for at give fornøden Tid til at opsigse disse Musikere, for at de eventuelt i Tide kunde forberede sig til en anden Stilling, men ogsaa for, at man kunde faa Tid til at overveje, om det skulde være en endelig Afgørelse. Mange af dem, der den Gang stemte for, at Musikken skulde afskaffes, gjorde det i Virkeligheden, hvad enten de hørte til det ene eller det andet Parti, faktisk med Sorg, fordi man godt vidste, at Befolkningen satte Pris paa Musikken. Naar der fra forsvarsvenlige Grupper Side ikke destomindre blev stemt, som der blev, var det udelukkende under Presset af, at man skulde se at naa en Løsning, og saa i det Haab, at kommer Tid, kommer Raad. Naar man udsatte dette Spørgsmaals endelige Afgørelse, var der Mulighed for, at man kunde faa et andet Syn paa Sagen. Jeg kan ikke paa nogen Maade anerkende, hvad det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) udtalte, at dette er en illoyal Fortolkning af Forsvarslovene; det har i og for sig ikke noget med Gennemførelsen af Forsvarslovene at gøre; det er noget for sig, og det er da sikkert ud fra en almindelig, Landet over herskende Opfattelse, at den højtærede Forsvarsminister er gaaet til at fremsætte dette Forslag.

Nu er der det mærkelige, at de to sidst talende Ordførere, navnlig den sidste, have, om jeg saa maa sige, paa en halvt spørgende Maade søgt at gøre det komisk, at der i Motiverne er hentydet til den kulturelle Betydning, Musikken har. Men der er jo ellers ingen, der mere end netop de to Partier til enhver Tid paaberaaber sig Kulturen. Ville de da nægte, at Musikken som saadan er en Kulturbærer og Kulturbringer? Det tror jeg ikke, de ville; det lader sig ikke gøre. Er det da udelukkende, fordi det er Militærmusik? (*Martin Olsen*: Naturligvis!) Naturligvis, siger det ærede Medlem. Men saa skal jeg give det ærede Medlem og hans Venner et godt Raad: De skulle opretholde Musikken, for naar De en Gang

faa afskaffet Hæren, som De ønske, og Ungdommen skal opdrages i Vaabenbrug, have De Brug for Musikken, thi De vide lige saa godt som jeg, at de Herrer kunne ikke tage ud i Skoven med deres Madkurve, ude at de skulde have Musik med. Nej; deres Modstand mod Musikken gælder slet ikke Musikken som saadan, men Militærvæsenet.

Jeg vil da med et Par Ord omtale selve Musikken, thi den er ikke bleven omtalt af de foregaaende Talere. Den første ærede Taler talte nærmest om de finansielle Forhold og Vanskeligheder, og de to andre have nærmest søgt at gøre Spørgsmaalet til et politisk Kampnummer, det skal jeg kun i meget ringe Grad komme ind paa; men hvad jeg vil hævde, og som ikke kan modsiges af nogen, er, at alle betragte Musikken som en Kulturbærer og Kulturbringer. Naar dette er rigtigt, er det ikke saa underligt, at man i alle Lande og til alle Tider har forsynet Hærene med Musik. Jeg vil blot kortelig appellere til dem, der selv have været Soldater, dem, der have følt Forskellen, naar de havde Musikken med, og naar den manglede. En hvilken som helst træt og mødig Dag, naar Kræfterne begyndte at slippe op, var al Træthed som blæst bort, saa snart man hørte Musikken, der plejede at marchere Soldaterne i Møde fra Garnisonen for at følge dem hjem; der er, kort sagt, ikke den Lejlighed under Uddannelsen, hvor ikke Musikken øver sin Indflydelse paa Soldaterne. Saaledes er det i Fredstid, men den gør det ikke mindre i Krigstid. Jeg skal anføre et Par Eksempler derpaa, skønt de tidligere have været fremførte. Men i sin Almindelighed vil jeg sige dette, at naar man anerkender Musikkens Betydning — og man benægter ikke, at den i højeste Grad har Betydning for Soldaterne —, begriber jeg ikke, at man, naar det skal være saa slemt at være Soldat, vil berøve Soldaterne dette udmærkede Middel til at gøre dem Livet saa behageligt som muligt. Alene ud fra det Synspunkt, at det er saa slemt og vanskeligt at være Soldat, burde man være Tilhænger af Musikken.

Jeg sagde før, at jeg vilde nævne et Par Eksempler, som ligge saa nær, at alle ville kunne huske dem, de have været fremførte forskellige Steder i forskellige Tidsskrifter. Jeg vil saaledes give Dem et Eksempel paa, hvilken Betydning Musikken kan have i det afgørende Øjeblik for en Hær under Kampen. Jeg minder om, da Tyskerne i 1864 bombarderede Sønder-